

**Mittetulundusühing
EESTI KÜLALIIKUMINE KODUKANT**

2008. MAJANDUSAASTA ARUANNE

Majandusaasta algus
Majandusaasta lõpp

**01. jaanuar 2008
31. detsember 2008**

Registri kood

80036845

Aadress

Väike-Ameerika 19-220, Tallinn

Telefon

5620 7176; 646 6636

Elektronposti aadress

kodukant@kodukant.ee

Interneti kodulehekül

www.kodukant.ee

SISUKORD

EESTI KÜLALIIKUMINE KODUKANT TEGEVUSARUANNE.....	3
1. ÜLDANDMED	3
1.1 Liikmeskond:.....	3
1.2 Kodukandi juhtimine:	3
2. KODUKANDI TEGEVUS/PROJEKTID	4
2.1 Riigieelarvelise eraldise kasutamine (2008 a.).....	4
2.2 Teostunud projektid 2008.....	8
2.3 Liikumine Kodukant tegevus.....	15
3. KODUKANDI KOOLITUSKESKUS	20
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	22
Juhatuse deklaratsioon.....	22
2.1 Bilanss	23
2.2 Tulude ja kulude aruanne	24
2.3 Rahavoogude aruanne (kaudsel meetodil).....	26
2.4 Netovara muutuste aruanne	26
2.5 Raamatupidamise aastaaruande lisad	27
LISA 1. Arvestuspõhimõtete selgitus.....	27
LISA 2. Rahalised vahendid.....	28
LISA 3. Ostjate tasumata arved ja muud lühiajalised nõuded.....	28
LISA 4. Viitlaekumised ja ettemaksed	28
LISA 5. Materiaalne põhivara. Masinad ja seadmed.....	28
LISA 6. Võlad hankijatele ja arvlemine aruandvate isikutega	30
LISA 7. Lühiajalised eraldised ja tulevaste perioodide kulu.....	30
LISA 8. Annetused ja toetused	30
LISA 9. Tulu ettevõtlusest.....	31
LISA 10. Koolituskeskuse tulud.....	31
LISA 11. Riigieelarve toetuse kulud	31
LISA 12. Sihtotstarbelised kulud	31
LISA 13. Tegevuskulud omavahenditest	32
LISA 14. Koolituskeskuse kulud.....	32
3. JUHATUSE LIIKMETE ALLKIRJAD	33

EESTI KÜLALIIKUMINE KODUKANT TEGEVUSARUANNE

1. ÜLDANDMED

1.1 Liikmeskond:

Liikumisel Kodukant oli 2008.aastal 21 liiget, nendest 15 maakonnaühendust.

Peamiselt on organisatsiooni tegevus olnud maakonnaühendustele suunatud ning seetõttu on ülejäänud liikmetega toimunud enamjaolt info vahetamine.

Liikmetele toimus 2008. aastal üks arenguseminar: 8. ja 9. veebruaril koolitajaks Ülo Vihma ja teemaks organisatsioonikultuuri tugevdamine. 25. oktoobril toimus Kodukant Pärnumaa algatusel liikmete arutelu organisatsiooni juhtimisest ja struktuurist Pärnumaal. Samas teemal Liikumise Kodukant juhatuse liikmete kohtumine liikmetega ja arutelu 7. novembril Paides.

1.2 Kodukandi juhtimine:

Liikumise Kodukant juhatusse kuulusid kuni 09.02.2008 Sirje Vinni (juhatuse esimees), Mariina Laineste, Merle Adams, Iris Haiba, Aare Kasemets, Kaido-Allan Lainurm ja Valter Parve.

Merle Adams esitas seoses suue põhitöö koormusega soovi astuda tagasi juhatuse liikme kohalt ja 09.02.2008 toimunud üldkogul valisid liikmed tema asemel juhatuse Liina Saare Pärnumaalt. Juhatuse liikmetena jätkasid Sirje Vinni (juhatuse esimees), Mariina Laineste, Iris Haiba, Aare Kasemets, Kaido-Allan Lainurm ja Valter Parve.

25.11.2008 toimunud üldkogul valiti tulenevalt põhikirjas sätestatud juhatuse ametiaja lõppemisele uus juhatuse koosseis: Liina Saar (juhatuse esimees), Sirje Vinni, Mariina Laineste, Eha Pehk, Katrin Uudeküll, Marek Mekk ja Deivi Sarapson.

Liikumise Kodukant juhatuse koosolekud toimusid kokkusaamistena: 18. märts, 2. mai, 15. august, 17. oktoober ja 3. detsember. Lisaks jooksvad arutelud e-posti teel, keskmiselt kord nädalas. Need puudutasid eelkõige tulnud koostööpakkumisi, uute projektide kavandamist ja tegevusi, esindamist ja üritustel osalemisi, Liikumise Kodukant seisukohtade kujundamist ja eestkostet.

15. augustil toimus Imaveres juhatuse kohtumine Kodukandi noorteprogrammi välja töötamise töös osalevate noortega.

2008. aasta I pooles valmis Liikumise Kodukant strateegia perioodiks 2008 – 2013 (üldkogu võttis vastu 17. mai), sügisel 2008. võttis juhatuse vastu Kodukandi Koolituskeskuse arengukava.

Üldkoosolekud toimusid: 09.02.2008 Viljandimaal, 17.05.2008 Järvamaal ja 25.11.2008 Jõgevamaal.

Kõik koosolekud ja seminarid on protokollitud, protokollid asuvad Liikumise Kodukant kontoris.

2007. aasta revisjoni viis läbi 25.11.06 Üldkogu poolt valitud revisjoni komisjon koosseisus Mare Sikkut, Sille Kerner ja Riina Trumm 2008. aasta aprillis-mais.

2. KODUKANDI TEGEVUS/PROJEKTID

Liikumise Kodukant tegevus 2008. aastal toimus läbi alljärgnevate toetuste ja projektide. Kõikide 2008. aastal lõppenud projektide ja riigieelarvelise eraldise kasutamise osas on rahastajatele esitatud aruanded, millega on võimalik tutvuda Liikumise Kodukant kontoris.

2008. aasta juunis lõppes 2007. aasta veebruaris alguse saanud ESF meede 1.1 projekt *Õppiv küla* (ESF meede 1.1 rahastus summas 990 318,33 krooni, kogu projekti eelarve 1 320 424,45 krooni). Projekt esitati Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi konkursile *Ettevõtluse Auhind*, kus võideti sotsiaalse ja kaasava ettevõtluse algatuse kategooria ning samas kategoorias esindas Liikumise Kodukant projekt Eestit Euroopas. Euroopas Liikumise Kodukant projekt samalaadset edu ei saavutanud, kuid esindaja on kutsutud korraldajate kulul osalema 2009. aasta mais toimuvale lõppüritusele.

Siseministeeriumi toel viidi läbi:

- külavanemate võrgustiku loomisele ja koolitusele suunatud projekt *Külavanemad kaardile!*, toetuse summa oli 250 600 krooni
- *külavanemate suvekool 2008* ja külavanemate statuudi kommenteeritud väljaanne, toetussumma 239 250 krooni

Hasartmängumaksu Nõukogu toetas noortetegevuse arendamiseks suunatud projekti *Tegutsedes targemaks*, toetussumma 325 510 krooni

Vabauhenduste Fondi toel käivitus juuni 2008 projekt *Külaseltsi mitu tegu*, mis jätkub kuni 2009. a mai lõpuni, toetussumma on 494 740 krooni.

2008. aasta riigieelarvelise eraldise summa oli 1 383 000 krooni, sellest maakonnaühendustele ca 800 000 krooni ja ülejäänud Liikumise Kodukant üle-riigiliste projektide kaasfinantseeringuks ja RE administreerimiseks.

November 2008. käivitus Kodanikuühiskonna Sihtkapitali toel projekt *Kodukant õpib, võrgustik areneb*. I periood kestab kuni mai (k.a) 2009 ja toetussumma on 439 160 krooni. Projekti teine periood on juuni 2009 – detsember 2009. Perioodi toetussumma on 439 005 krooni.

2.1 Riigieelarvelise eraldise kasutamine (2008 a.).

Toetus oli kokku 1 383 600 krooni. Eraldise kasutamiseks sõlmis Liikumine Kodukant lepingu Põllumajandusministeeriumiga.

Lepingu raames viidi ajavahemikul jaanuar – detsember 2008 läbi järgmised tegevused

Tegevus	Teostus	Teostuse kirjeldus																																																			
<p>1. Liikumise Kodukant maakonnaühenduste info ja konsultatsioonivõrgustiku toimimise toetus</p>	<p>Külainimestele on tagatud regulaarne info edastamine maaelu puudutavatel teemadel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kodukandi 15 maakonnaühendust tagavad küladele suunatud info vahendamise ja nõustamistegevuse kuus 35 tunni ulatuses. Tugikeskuse lahtioleku aeg on igal nädalal vähemalt 4 tundi. - Igas maakonnas viiakse läbi maakonna külade suunatud üritus/tegevus lähtuvalt maakonna külade vajadusest ning maakonnaühenduse juhatuse otsusest. 	<p>2008. aastal toimunud nõustamised valdkondade kaupa kokku on esitatud nii alljärgnevas tabelis.</p> <table border="1" data-bbox="820 349 1362 1346"> <thead> <tr> <th data-bbox="820 349 1070 434">Valdkond</th> <th data-bbox="1070 349 1193 434">Kokku inimeste arv</th> <th data-bbox="1193 349 1362 434">Kokku mitu korda nõustati</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="820 434 1070 495">Projektide kirjutamine, elluviimine ja aruandlus</td> <td data-bbox="1070 434 1193 495">864</td> <td data-bbox="1193 434 1362 495">520</td> </tr> <tr> <td data-bbox="820 495 1070 568">MTÜ tegevus (ühisüritused, juhtimine, seadusandlus)</td> <td data-bbox="1070 495 1193 568">1691</td> <td data-bbox="1193 495 1362 568">360</td> </tr> <tr> <td data-bbox="820 568 1070 667">Raamatupidamine (dokumentatsioon, seadusandlus ja aruandlus)</td> <td data-bbox="1070 568 1193 667">278</td> <td data-bbox="1193 568 1362 667">163</td> </tr> <tr> <td data-bbox="820 667 1070 741">Küla arengukava koostamine, tegevuskava koostamine</td> <td data-bbox="1070 667 1193 741">633</td> <td data-bbox="1193 667 1362 741">173</td> </tr> <tr> <td data-bbox="820 741 1070 815">Külaseltsi asutamine, tegutsemine juriidilise isikuna</td> <td data-bbox="1070 741 1193 815">196</td> <td data-bbox="1193 741 1362 815">84</td> </tr> <tr> <td data-bbox="820 815 1070 869">Teenused ja ettevõtlus MTÜ-s</td> <td data-bbox="1070 815 1193 869">298</td> <td data-bbox="1193 815 1362 869">141</td> </tr> <tr> <td data-bbox="820 869 1070 943">Tegevustele rahastusallikate leidmine (projektid, sponsorlus)</td> <td data-bbox="1070 869 1193 943">810</td> <td data-bbox="1193 869 1362 943">169</td> </tr> <tr> <td data-bbox="820 943 1070 981">LEADER</td> <td data-bbox="1070 943 1193 981">373</td> <td data-bbox="1193 943 1362 981">186</td> </tr> <tr> <td data-bbox="820 981 1070 1019">Kroonika koostamine</td> <td data-bbox="1070 981 1193 1019">33</td> <td data-bbox="1193 981 1362 1019">15</td> </tr> <tr> <td data-bbox="820 1019 1070 1093">Planeeringud, tehniline abi projektide koostamisel jms.</td> <td data-bbox="1070 1019 1193 1093">62</td> <td data-bbox="1193 1019 1362 1093">33</td> </tr> <tr> <td data-bbox="820 1093 1070 1131">Külavanemate tegevus</td> <td data-bbox="1070 1093 1193 1131">363</td> <td data-bbox="1193 1093 1362 1131">157</td> </tr> <tr> <td data-bbox="820 1131 1070 1182">Kalandusega seotud küsimused</td> <td data-bbox="1070 1131 1193 1182">89</td> <td data-bbox="1193 1131 1362 1182">22</td> </tr> <tr> <td data-bbox="820 1182 1070 1220">Rahvusvaheline koostöö</td> <td data-bbox="1070 1182 1193 1220">14</td> <td data-bbox="1193 1182 1362 1220">27</td> </tr> <tr> <td data-bbox="820 1220 1070 1272">Noorte kaasamine külaliikumisse</td> <td data-bbox="1070 1220 1193 1272">419</td> <td data-bbox="1193 1220 1362 1272">143</td> </tr> <tr> <td data-bbox="820 1272 1070 1310">Meede 3.2</td> <td data-bbox="1070 1272 1193 1310">303</td> <td data-bbox="1193 1272 1362 1310">158</td> </tr> <tr> <td data-bbox="820 1310 1070 1346">Muu (siin nimetamata valdkond)</td> <td data-bbox="1070 1310 1193 1346">170</td> <td data-bbox="1193 1310 1362 1346">69</td> </tr> </tbody> </table> <p>Lisaks nõustamistele, konsultatsioonidele vahendavad maakonnaühendused ka erinevat infot – seda nii Liikumise Kodukant projektide, tegevuste; erinevate toetusvõimaluste; küldes toimivate sündmuste jne kohta. Maakonnaühenduste poole pöörduakse ka siis kui teisest maakonnast on soovi tulla õppereisile ja vajatakse esmast infot külade, vastuvõtjate vms kohta. Samuti osalevad Liikumise Kodukant maakonnaühenduste esindajad mitmetes maakonnatasandi toimivates komisjonide/ümarlaudade töös (KOIT kava, KOA programm, KIK, MAK 2007-2013 meede 3.2 jne). 2008. aastal avanesid mitmed uued toetusfondid MTÜ-le - Kodanikuühiskonna Sihtkapital ja Vabaühenduste Fond. Toimused mitmed avatud taotlusvoorud ning mitmed maakonnaühendused osutasid edukateks taotlejateks ja maakondades on asunud külaliikumist toetavaid ja arendavaid projekte ka ellu viima (need on nt. suunatud noorte, külavanemate, koostöövõrgustiku arendamiseks). Kodukant Saaremaal loodi lähtuvalt külavanematelt tulnud initsiatiivist külavanemate koda, mis esimesed suuremad ettevõtmised kavandas aastasse 2009.</p>	Valdkond	Kokku inimeste arv	Kokku mitu korda nõustati	Projektide kirjutamine, elluviimine ja aruandlus	864	520	MTÜ tegevus (ühisüritused, juhtimine, seadusandlus)	1691	360	Raamatupidamine (dokumentatsioon, seadusandlus ja aruandlus)	278	163	Küla arengukava koostamine, tegevuskava koostamine	633	173	Külaseltsi asutamine, tegutsemine juriidilise isikuna	196	84	Teenused ja ettevõtlus MTÜ-s	298	141	Tegevustele rahastusallikate leidmine (projektid, sponsorlus)	810	169	LEADER	373	186	Kroonika koostamine	33	15	Planeeringud, tehniline abi projektide koostamisel jms.	62	33	Külavanemate tegevus	363	157	Kalandusega seotud küsimused	89	22	Rahvusvaheline koostöö	14	27	Noorte kaasamine külaliikumisse	419	143	Meede 3.2	303	158	Muu (siin nimetamata valdkond)	170	69
Valdkond	Kokku inimeste arv	Kokku mitu korda nõustati																																																			
Projektide kirjutamine, elluviimine ja aruandlus	864	520																																																			
MTÜ tegevus (ühisüritused, juhtimine, seadusandlus)	1691	360																																																			
Raamatupidamine (dokumentatsioon, seadusandlus ja aruandlus)	278	163																																																			
Küla arengukava koostamine, tegevuskava koostamine	633	173																																																			
Külaseltsi asutamine, tegutsemine juriidilise isikuna	196	84																																																			
Teenused ja ettevõtlus MTÜ-s	298	141																																																			
Tegevustele rahastusallikate leidmine (projektid, sponsorlus)	810	169																																																			
LEADER	373	186																																																			
Kroonika koostamine	33	15																																																			
Planeeringud, tehniline abi projektide koostamisel jms.	62	33																																																			
Külavanemate tegevus	363	157																																																			
Kalandusega seotud küsimused	89	22																																																			
Rahvusvaheline koostöö	14	27																																																			
Noorte kaasamine külaliikumisse	419	143																																																			
Meede 3.2	303	158																																																			
Muu (siin nimetamata valdkond)	170	69																																																			

<p>2. Projekti <i>Õppiv küla</i> kaasfinantseering 01.01.2008 – 31.05.2008</p>	<p>Seltside juures tegutsevate õpiettevõtete tegevuse tugimine, kogukonna konsulendi koolitus (aprill). Õpiettevõtetes osalejatele suunatud käsiraamatu trükkimine (aprill, mai; 1000 eksemplari).</p>	<p>Projekti tegevused teostati vastavalt tegevuskavale. Aruandega võimalik tutvuda Liikumise Kodukant kontoris.</p>
<p>3. Maanoortele suunatud projekt <i>Tegutsedes targemaks</i> 01.02.2008 – 30.11.2008</p>	<p>5 töötuba noortega Liikumise Kodukant noorteprogrammi välja töötamiseks.</p> <p>Noortele suunatud nelja teemalaagri korraldamine-teemalaagrid on neljapäevased ja nende päevade jooksul käsitletakse erinevaid teemasid (nt. projektiõpe, isiksuse arenguga ja noortetegevuse edendamisega seotud teemad). Toimuvad juuni-august 2008.</p> <p>Ühisseminari korraldamine oktoober 2008</p>	<p>Tegevused teostati lähtuvalt projekti tegevuskavale. Pikemalt projekti aruandes. Projekti tulemusena valmis Liikumise Kodukant <i>Noorteprogramm 2008 - 2013</i></p> <p>Lõpuseminar 28.- 29. oktoober 2008.a. Nelijärve Puhkekeskuses Aegviidus. Lõpuseminar kandis nime Kodukandi Noorte Päevad 2008. Noorte Päevade peamine ülesanne oli noorte seast läbi debatti valida välja juhatuse liikme võimalikud kandidaadid noorte esindamiseks Liikumise Kodukant juhatuses. Kokku osales 45 inimest.</p> <p>Läbi valmisdebati valisid noored Liikumise Kodukant 15. novembril toimunud üldkogule kolm juhatuse liikme kandidaati: Madis Kerner Tartumaalt, Deivi Sarapson Valgamaalt ja Kersti Nõu Läänemaalt. Liikmete poolt osutus üldkogul valituks Deivi Sarapson, kelle ülesanne on Liikumise Kodukant juhatuses vedada eelkõige noorte valdkonnaga seonduvat.</p> <p>Valmis ka noorte õpivihik <i>Tegus noor – tegus küla</i>. Sisu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Noored külaliikumises • Külaliikumises osalemise võimalused • Näpunäiteid ürituste korraldamiseks külas • Kuidas algatada uusi ettevõtmisi ja neid teostada

<p>4. Külaseltside poolt pakutavate teenuste osas ühiskonna teadlikkuse tõstmine ja nende kasutamise suurendamine. Esmalt ülevaate saamine külaseltside poolt pakutavatest laiemale ringkonnale suunatud tegevustest. Nende põhjal koostatakse andmebaas Liikumise Kodukant koduleheküljele ja trükkis.</p>	<p>Seltside teenuseid tutvustav materjal Liikumise Kodukant koduleheküljel ja trükkis.</p>	<p>2008. aastal laekus Liikumisele Kodukant maakonnaühenduste poolt info 291 seltsi kohta mis ühte või teist teenust kohapeal pakuvad.</p> <p>Hiiumaal 26 seltsi Ida-Virumaal 15 seltsi Jõgevamaal 11 seltsi Järvamaal 37 seltsi Läänemaal 16 seltsi Põlvamaal 28 seltsi Pärnumaal 40 seltsi Raplamaal 51 seltsi Saaremaal 16 seltsi Tartumaal 17 seltsi Valgamaal 13 seltsi Viljandimaal 21 seltsi</p> <p>Näited teenustest: ruumide rent, ürituste korraldamine, käsitöösemete valmistamine ja müük, loodusmatkade korraldamine, külaplatsi rentimine ürituseks, telkimisplatsi rentimine.</p>																																																																																										
<p>5. Külavanemate üle-eestilise andmestiku korrastamine, andmebaasi loomine</p>	<p>Külavanemate andmestik</p>	<p>Liikumise Kodukant maakonnaühendused uuendasid külavanemate andmed 2008. aasta juuliks. Kokku moodustub Liikumise Kodukant külavanemate andmestik 15-ne maakonna andmetest, nimekirjas on 1233 külavanemat, neist 765 meest ja 468 naist. Maakondade lõikes on külavanemate osakaal külaliikumises väga erinev nagu näitab ka allolev ülevaade maakondade lõikes. Kõige rohkem on külavanemaid Saaremaal ning kõige vähem Läänemaal. .</p> <p>Maakondade lõikes on andmed järgnevad:</p> <table border="0"> <tr> <td>Järvamaa-</td> <td>98</td> <td>(49</td> <td>meest,</td> <td>49</td> <td>naist)</td> </tr> <tr> <td>Harjumaa-</td> <td>134</td> <td>/99</td> <td>meest,</td> <td>36</td> <td>naist)</td> </tr> <tr> <td>Hiiumaa-</td> <td>28</td> <td>(13</td> <td>meest,</td> <td>15</td> <td>naist)</td> </tr> <tr> <td>Ida-Virumaa-</td> <td>117</td> <td>(62</td> <td>meest,</td> <td>55</td> <td>naist)</td> </tr> <tr> <td>Jõgeva-</td> <td>40</td> <td>(19</td> <td>meest,</td> <td>21</td> <td>naist)</td> </tr> <tr> <td>Läänemaa-</td> <td>24</td> <td>(11</td> <td>meest,</td> <td>13</td> <td>naist)</td> </tr> <tr> <td>Põlva-</td> <td>104</td> <td>(74</td> <td>meest,</td> <td>30</td> <td>naist)</td> </tr> <tr> <td>Pärnu-</td> <td>33</td> <td>(40</td> <td>meest,</td> <td>25</td> <td>naist)</td> </tr> <tr> <td>Rapla-</td> <td>65</td> <td>(40</td> <td>meest,</td> <td>25</td> <td>naist)</td> </tr> <tr> <td>Saaremaa-</td> <td>271</td> <td>(173</td> <td>meest,</td> <td>98</td> <td>naist)</td> </tr> <tr> <td>Tartu-</td> <td>45</td> <td>(25</td> <td>meest,</td> <td>20</td> <td>naist)</td> </tr> <tr> <td>Valga-</td> <td>54</td> <td>(35</td> <td>meest,</td> <td>19</td> <td>naist)</td> </tr> <tr> <td>Viljandimaa-</td> <td>53</td> <td>(29</td> <td>meest,</td> <td>24</td> <td>naist)</td> </tr> <tr> <td>Võrumaa-</td> <td>88</td> <td>(62</td> <td>meest,</td> <td>26</td> <td>naist)</td> </tr> <tr> <td>Lääne-Virumaa-</td> <td>78</td> <td>(53</td> <td>meest,</td> <td>25</td> <td>naist)</td> </tr> </table> <p>14-s maakonnas toimunud külavanemate seminaride käigus küsiti osalejate soovi liituda Liikumise Kodukant poolt loodud külavanemate listiga ning 2008. aasta juuli alguseks oli sellega liitunud 386 inimest üle Eesti. Külavanemate list võimaldab kogemuste, probleemide, info vahetamist nii listis osalejate vahel (eemärgiga tekitada virtuaalset arutelu) ning ka Liikumise Kodukant ja külavanemate listis osalejate vahel.</p>	Järvamaa-	98	(49	meest,	49	naist)	Harjumaa-	134	/99	meest,	36	naist)	Hiiumaa-	28	(13	meest,	15	naist)	Ida-Virumaa-	117	(62	meest,	55	naist)	Jõgeva-	40	(19	meest,	21	naist)	Läänemaa-	24	(11	meest,	13	naist)	Põlva-	104	(74	meest,	30	naist)	Pärnu-	33	(40	meest,	25	naist)	Rapla-	65	(40	meest,	25	naist)	Saaremaa-	271	(173	meest,	98	naist)	Tartu-	45	(25	meest,	20	naist)	Valga-	54	(35	meest,	19	naist)	Viljandimaa-	53	(29	meest,	24	naist)	Võrumaa-	88	(62	meest,	26	naist)	Lääne-Virumaa-	78	(53	meest,	25	naist)
Järvamaa-	98	(49	meest,	49	naist)																																																																																							
Harjumaa-	134	/99	meest,	36	naist)																																																																																							
Hiiumaa-	28	(13	meest,	15	naist)																																																																																							
Ida-Virumaa-	117	(62	meest,	55	naist)																																																																																							
Jõgeva-	40	(19	meest,	21	naist)																																																																																							
Läänemaa-	24	(11	meest,	13	naist)																																																																																							
Põlva-	104	(74	meest,	30	naist)																																																																																							
Pärnu-	33	(40	meest,	25	naist)																																																																																							
Rapla-	65	(40	meest,	25	naist)																																																																																							
Saaremaa-	271	(173	meest,	98	naist)																																																																																							
Tartu-	45	(25	meest,	20	naist)																																																																																							
Valga-	54	(35	meest,	19	naist)																																																																																							
Viljandimaa-	53	(29	meest,	24	naist)																																																																																							
Võrumaa-	88	(62	meest,	26	naist)																																																																																							
Lääne-Virumaa-	78	(53	meest,	25	naist)																																																																																							

6. Külakirja välja andmine ja Liikumise Kodukant kodulehekülje tarkvara täiendamine	Liikumise Kodukant kodulehekülg ja Külakiri 6 korda aastas	2008. aastal ilmus Külakiri kokku 6 korda: jaanuar, märts, mai, juuli, august ja detsember. Külakirja trükkis OÜ Paar ning toimetaja oli Aime Vilu. Tiraaz 3000 eksemplari.
7. Üle-eestilise infovõrgustiku haldamine, koordineerimine ja töös hoidmine. Riigieelarvelise eraldise administreerimine	Elektrooniline infoleht (2 korda kuus teispäeviti), külaliikumise üle-eestiline järjepidev arendustegevus.	Elektrooniline infoleht ilmus üle nädala teispäeviti ja on kättesaadav www.kodukant.ee . Tegevus teostatud, aruanded esitatud.
Liikumise Kodukant investeering Liikumise Kodukant koolituste tehnilise korralduse parendamine. Organisatsiooni tuntuse suurendamine.	Liikumise Kodukant kontoritehnika täiendamine	Tegevus teostatud
Lisategevused lähtuvalt detsembris 2008 toimunud eelarve ja tegevuskava muudatustele.	Kodukandi Koolituskeskuse voldiku kujundamine. Liikumise Kodukant koduleheküljele inglise keelse osa lisamine	Teostatud

2.2 Teostunud projektid 2008

Projekt *Õppiv küla* 1.0101.06-0424

Projekti rahastas ESF meede 1.1, kaasrahastajaks Põllumajandusministeerium ja kohalikud omavalitsused. Projekti eelarve oli 1 331 765 krooni, kestvus 01.02.2007 – 30.06.2008. Tegelik eelarve täitumus oli 1 320 424,45 krooni

Projektis olid alljärgnevad eesmärgid ja välja on toodud ülevaade nende täitmisest.

1. Üldine eesmärk
Keskustest kaugemale jäävates küladest on külamajade baasil võimalused täiskasvanute kvaliteetseks elukestvaks õppeks maal, inimeste kodukoha läheduses.

Projekti kaasati 18 külaseltsi kes asusid keskustest kaugemal ning seltside poolt esitatud inimesed koolitati ÕE-de juhendajateks ning nad omandasid läbi aastase õppe esmase oskuse juhendada täiskasvanuid ning käivitada ja/või arendada oma seltsimaja elukesvaõppe keskuseks. Koolitustel osalemine andis neile selleks vajalikud teadmised.

2. Otsene eesmärk

- Välja töötatud metoodika ja õppematerjalid täiskasvanute ettevõtlikkuse arendamiseks läbi õpiettevõtte rakendamise külaseltside juures ning tagatud õppekvaliteet.

Õppiva küla projekti raames tegutsesid üle Eesti külaseltside juurde loodud õpiettevõtted. Õpiettevõtetes tegutsesid täiskasvanud kes soovisid saada esmast ettevõtluse alast kogemust ja läbi õpiettevõtte tegevuse toimus praktiline koolitus. Junior Achievementi Arengufond koostas enne koolituste algust vajaliku metoodika täiskasvanute praktiliseks ettevõtlusalaseks õppeks. Samaaegselt õpiettevõtte tegevusega toimus õppemetoodika täiendamine. Seda tegi Liikumine Kodukant koostöös projekti partneri Junior Achievement Arengufondiga, eksperdiksi oli Epp Vodja. Koostöö sujus kogu projekti vältel tõrgeteta. Koolituste lõpuks oli välja töötatud metoodika, valmis õppematerjalid ÕE-s osalejatele. Koolituste õppekvaliteet tagati läbi koostöö Kodukandi Koolituskeskusega (tasemel lektorid ja koolituskohad, õppematerjalid osalejatele) Õpiettevõtte juhendajate koolitusprogrammis tehti täiendavaid parandusi, mis aitab tagada järgnevate koolituste õppekvaliteeti ning tõstab juhendajate kompetentsust koos praktilise ellurakendamisega. Projekti juhtiva organisatsiooni seisukohalt hindame projekti vajalikkust väga kõrgelt, sest ilma pilootprojektita, testgrupita, ei oleks me olnud suutelised käivitama ÕE-de tegevust ilma vastava metoodikata. Koolituste korraldamisega järeldasime, et seltsis tegutsevate ÕE-de juhendajate koolitamisel ei piisa ühepäevasest koolitusest nagu algselt oli välja pakutud programmis.

- Konkurentsivõimelised maainimesed kohalikul tööturul ja vähendatud nende riski jääda töötuks.

Osalejatel oli motivatsioon koolitustel osaleda. Tagasiside lehtedelt võisime lugeda, et omandati nii ettevõtluseks vajalikke otseseid oskusi kui ka paranesid osalejate sotsiaalsed võimed, väljendusoskus. Mitmed projektis osalejad tõid välja, et nende enesehinnang on tõusnud ja seeläbi julgevad nad ka tööjõuturul aktiivsemalt osaleda. Projekti jooksul sai julgust vähemalt 2 inimest, kes registreeris ennast FIE-ks, üks soovib hakata FIE-ks. Üks ÕE-s osaleja soovib jätkata FIE-na käsitöö ja kunstiesemete valmistajana.

Üks inimene on leidnud ÕE tegevustoodangust omale lisa sissetulekuallika ning kümme inimest on saanud osalise tööajaga või hooajalist tööd ÕE-s ja selle lõppedes. ÕE teenusena on avatud käsitöötuba. Jätkatakse teenuse osutamist ruumide rendi ja ürituste läbiviimisega. Ühel juhul saab seltsimaja valmimisega 8-10 töökohta, hetkel on 2 giidi osalise tööajaga.

Mõnel juhul käivitunud ÕE tegevus saab olema tõenäoliselt stardiks ettevõtlusele, sest vajadus piirkonnas momendil antud tegevuse järgi on tekkinud ja rahvas tahaks samasugust teenust. Jätkuvalt toimub toodete tegemine kodus.

Üks inimene on vahetanud töökoha uue vastu. Üks inimene läks õppima ülikooli. Kaks inimest on juurde õppinud projektialast koolitust, ÕE-s osalejad on julgemad suhtlema inimestega ja seetõttu osalevad aktiivsemalt seltsi tegevuses. Huvi kohaliku elu vastu on tõusnud. Ühel juhul moodustati seltsing, et jätkata edasist suhtlust.

- Külaelanikel teadlikkus täiskasvanute elukestva õppe võimalustest kogukonnas kogukonna toel. Kogukonna esindaja (Õpiettevõtte juhendajad) on projekti käigus omandanud teadmised ja oskused elukestvast õppest ning on valmis õpet kogukonnas edasi arendama.

Õpiettevõtte juhendajate koolitusel osales 18 inimest, kes omandasid seeläbi esmase oskuse juhendada täiskasvanuid ning käivitada ja/või arendada oma seltsimaja elukesvõppe keskuseks. Kõik õpiettevõtte tegevuses osalejad olid kohtadel külakogukonna liikmed ja mitmetel oli see esmane kogemus selle piirkonna inimestega ühiselt midagi kavandada ja ellu rakendada. Mõisteti ühiselt tegemise olulisust piirkonna arendamisel ja üksteise tugimisel. Osalenud juhendajatest on koheselt 7 valmis juhendama järgmist õpiettevõtet. Külaelanike teadlikkust oma piirkonna elukesvõppe võimalustest tõsteti infopäevade korraldamisega, kus kokku osales 416 inimest. Neljas Külakirjas (Liikumine Kodukant perioodiline väljaanne, tiraaž 3000 ex) ilmusid artiklid projektis osalevate külaseltside tegevustest mis tutvustasid uue suunana õpiettevõtte tegevust ning käsitlesid elukesvõppe võimalusi nende piirkonnas. Sellega teavitati üle Eesti ka teiste külade elanikke. Käivitati kogukonna konsulendi kutsestandardi väljatöötamine ning koolitati maakonnaühenduse liikmeid nõustaja baasteadmistega, et jätkuvalt tegutseda ja nõustada üle Eesti külaseltse külamajades pakutavate teenuste võimalustest sh elukestvaõppe konteksti ja külamaja olulisust kogukonna arendamisel.

Projekt *Külavanemad kaardile!*

Projekti kestvus oli: detsember 2007-oktoober 2008, projekti kogumaksumus oli 272 200 krooni, millest 250 600 krooni oli Siseministeeriumi toetus ning 21 600 krooni projekti omafinantseering.

Projekti eesmärk

Üle-eesti on külavanemate kontaktseminaridel osalenud kokku ligi 300 külavanemat ja omavalitsusesindajat, kelle teadlikus külavanema rollist ja tegevusvaldkondadest, vastastikkustest ootustest ning koostöövõimalustest on läbi kogemustevahetuse avardunud ning suhtlusvõrgustik külavanemate vahel on tihenend

Projekti esimese perioodi jooksul (detsember-mai) valmistati ette ja viidi läbi maakondlikud külavanemate seminarid 14-s Eesti maakonnas. Seminaridel osales kokku 404 inimest. Seminarid sisaldasid nii loenguosa kui võimaldasid osalejatel ka kogemusi külavanema tegevusega seotud teemadel vahetada. Seminare võib pidada kordaläinuks, tagasisidelehtedel hinnati seminari vajalikkust ja teemakohasust keskmiselt kas heaks või väga heaks. Osalejad väärtustasid omavahelist kogemustevahetamise võimalust ning tunnistasid, et seni ei ole külavanemad maakonnaüleselt kuigi sageli kokku saanud.

Seminaride käigus, samuti peale seda on tutvustatud külavanematele uut algatust, milleks oli külavanemate e-maili põhise listi loomine. Sellega liitumise võimalustest on teada antud nii seminaridel, piirkondlikel aruteludel, suvekoolis kui Kodukandi elektroonilise infolehe vahendusel. Listiga liituda soovijaid on tänaseks veidi üle 300 ning nüüdseks on list käivitunud. Listi kaudu jõuab külavanemateni Kodukandi poolt uudiseid, uusi tegevusi, algatusi ning juba on listi kirjutanud ka külavanemad omapoolsete mõtete, ideedega.

Külavanemate andmebaasi täiendamisega tegelesid Kodukandi maakonnaühendused ajavahemikus veebruar-mai 2008. Andmebaasis sisaldub külavanema nimi, küla, vald, maakond. Aastal 2008 on Eestis 1233 külavanemat. Külavanemate andmebaas on kättesaadav maakondade lõikes ka Kodukandi koduleheküljelt.

Sügisel, 2008, toimus kolm piirkondlikku arutelu teemal *Külavanemate ja kohalike omavalitsuste koostööst.* Arutelude sisuks oli jagada häid praktikaid, mõtteid, ideid hea koostöö loomiseks külavanemate ja omavalitsuste vahel, samuti tutvustada osalejatele asjaajamise põhitõdesid omavalitsusega ning tutvustada külavanemate suvekooli projekti raames (toetatud Siseministeeriumi poolt) valminud *Külavanema Statuudi kommenteeritud väljaannet* (K. Toobal, I. Proos, M. Kolnes, 2008).

Piirkondlikud arutelud toimusid:

14. oktoober 2008, Põlvamaal, Mooste Linakojas, osalejaid 18

15. oktoober 2008, Jõgevamaal, Palamuse rahvamajas, osalejaid 18

21. oktoober 2008, Saaremaal, Kuressaare Kolledžis, osalejaid 19

Arutelusid viisid läbi Ivi Proos ja Kaie Toobal, kes olid ekspertideks ka *Külavanema Statuudi kommenteeritud väljaande* koostamisel.

Lisaks viidi läbi arutelusid projekti meeskonna ja lektorite vahel, eesmärgiga arutada jätkutegevusi ning analüüsida toimunud seminaride kulgu ning tulemusid

Tegevuste olulisemad tulemused:

- Külavanemate probleemidest ja tegevusest üle-eestiliselt kujunes Kodukandil tervikpilt ning arusaam sellest, mida külavanemad edaspidi ootavad, millistes aspektides tuge ja kogemustevahetamise võimalusi ning koolitusi vajavad. See võimaldab jätkusuutlikumalt kavandada edaspidiseid tegevusi.
- Külavanematele loodi kokkusaamise võimalus maakondlikul tasandil, mis aktiveeris külavanemate tegevust (nt. Pärnumaa külavanemate seminaril loodi maakondlik külavanemate kogu, külavanemate kogu loomise suunas liigub ka Saaremaa Kodukandi ühendus).
- Külavanemate andmebaas on aastal 2008 täiendatud uute andmete võrra, olemasolevat andmebaasi on uuendatud
- Külavanemate suvekool kui uus traditsiooniline üritus on Liikumise Kodukant poolt ellu kutsutud ning edukalt läbi viidud
- Külavanemate tegevussuund on taaselustatud ning kujunenud prioriteetseks ja vajalikuks tegevuseks nii külaliikumise katusorganisatsiooni- Liikumise Kodukant kui Kodukandi liikmete, maakonnaühenduste jaoks (seda näitab Kodanikuühiskonna Sihtkapitali esitatud projektide orienteeritus külavanematele maakondlikul tasandil).

Projekt *Külavanemate suvekool 2008*

Tegevuste läbiviimise aeg: 20.06.2008 - 30.09.2008, projekti maksumus oli 273 250 krooni, millest Siseministeeriumi toetus oli 250 750 krooni ning osalejate omaosalus 22 500 krooni. Nimetatud projekt koosnes põhiosas kahest olulisest tegevusest- külavanemate suvekooli ettevalmistus ja läbiviimine ning külavanema statuudi kommenteeritud väljaande koostamine, analüüsimine ja välja andmine.

Külavanemate suvekool 2008 viidi käesoleval aastal (22.- 23. augustil 2008) Siseministeeriumi toel läbi esmakordselt. Suvekoolis osales kokku 75 külavanemat üle-eesti. Suvekooli programm oli üles ehitatud pidades silmas järgmisi põhimõtteid:

- külavanema rolli ja tegevuse tähendus ja mõistmine läbi kolme tasandi (riigi, omavalitsuse ja küla tasand). Ettekannetega esinesid siin Siim-Valmar Kiisler, Etti Kagarov ja Heldur Kotov.
- kevadel 2008 toimunud külavanemate seminaril esile kerkinud probleemvaldkondade käsitlemine külavanema igapäeva tegevustes, võimalikud lahendused ja head praktikad. Läbi viidi järgmised töötoad: 22. augustil- külavanemate ja seltside koostöö (osalejaid 29, läbiviijaks Eha Paas) ja külavanema ja omavalitsuse koostöö (osalejaid 46, läbiviijaks Margus Timmo); 23. augustil- kulude kompenseerimine (osalejaid 38, läbiviijaks Kaie Toobal) ja külavanema koostöö külaelanikega (35, läbiviijaks Krista Habakukk). Nimetatud probleemvaldkondi käsitleti eesmärgistatult töötubades, võimaldades kogemuste vahetust, uute teadmiste omandamist ja analüüsi. Töötoad toimusid paralleelselt, võimaldades arutelusi väiksemates gruppides
- Silmaringi avardamine külaelu laiemalt puudutavatel teemadel. Mõlemal suvekooli päeval oli programmis külavanema tegevusega seotud teema, mis lähtus küla kui terviku heaolust. 22. augustil 2008 oli ettekanne Garri Raagmaalt maaelu tulevikest. Teema võimaldas osalejatel analüüsida oma küla ning mõelda võimalike tulevikustsenaariumite peale. 23. augustil 2008 rääkisid kodupaiga riskide hindamisest ja päästealasest ennetustööst Päästeteenistuse esindajad.

Ettekannete eesmärk oli panna osalejad mõtlema oma küla kui terviku heaolu peale.

Külavanemate suvekoolis olid ka vaatlejad, kes tegid mõlema päeva lõpus kokkuvõtte. Esimesel päeval oli selleks Mikk Sarv ja teisel päeval Urmo Kübar. See võimaldas osalejatel luua terviku, sh selle töötoa temadest, kus neil endal osaleda ei olnud võimalik.

Suvekooli osas oli oluliseks eesmärgiks **külavanemate teema kajastamine meedias**. Projekti jooksul tegeles sellega meediajuht. Meediakajastus oli järgmine:

- Maaleht, artikkel „Kas hakata moodustama maarahva päästekomiteesid?“ P.Ernits (28. august 2008)
- Võrumaa Teataja, artikkel „Külavanemad rääkisid suvekoolis oma olemisest ja tähtsusest“ I.Kaarna (28. august 2008)
- Lõunaleht, artikkel „Külavanemad: vajame koostööd omavalitsustega“
- Aktuaalne Kaamera, uudis suvekoolist (22. august 2008)
- Kuku raadio, intervjuu M.Kolnesega (22. august 2008)

Lisaks ilmusid online uudis ja artikkel maaleht.ee portaalis ning lühiuudised, väljavõtted pressiteadetest osades maakondlikes lehtedes.

Projekti ühe olulise tegevusena koostati külavanema statuudi kommenteeritud väljaanne (700 eksemplari), kaasates nii juriidilise kui ka sotsioloogilise taustaga eksperte. Statuudi kommenteeritud väljaanne on soovitusliku sisuga ning aitab statuudi koostajatel, uuendajatel mõelda erinevate aspektide peale, mida erinevad sätted endaga kaasa toovad.

Lisategevusena projekti raames (lähtuvalt teavitustegevuse eelarve rea säästlikust kasutamisest) on koostatud kokkuvõttev CD külavanemate teemal (500 eksemplari). CD-l olev materjal sisaldab külavanemate suunal 2007 detsember- 2008 september tehtut. CD-l on artiklid, arvamused, külavanema statuudi kommenteeritud väljaanne, tegevuste tutvustus ning samuti näiteid küladest, valdadest, kuidas külavanematega seotud probleeme, teemasid on lahendatud.

Tegevuste olulisemad tulemused:

- külavanemate suvekool on eesmärgipäraselt läbiviidud ning ee vastas tagasiside analüüsi põhjal sihtrühma vajadustele: sihtrühmale loodi teadmiste -ja kogemustevahetamise võimalus, probleeme käsitleti üle-eestilisel tasandil. Osalejate tagasiside oli positiivne ning ürituse mõju hinnati heaks. Ka käimasolevatel piirkondlikel seminaridel on suvekooli olulisust ja sisukust esile tõstetud.
- Läbi suvekooli korraldamise on külavanemate teema leidnud meedias enam kajastamist kui seni ning see võimaldab laiemat teadlikkuse kasvu, probleemide analüüsi kohalikul tasandil.
- Külavanema statuudi kommenteeritud väljaanne on koostatud ning Liikumine Kodukant kasutab neid külavanemate jätkutegevuses õppevahendina, lisaks jõuavad need piirkondlike seminaride kaudu osalejatele ning maakonnaühenduste kaudu laiemale sihtrühmale.
- Külavanemate suuna jätkamiseks Liikumises Kodukant on planeeritud jätkutegevused. Kodukandi Koolituskeskus viib sel sügisel esmakordselt läbi 4-päevast koolitusprogrammi külavanematele (Saaremaal). Eesmärgiks on kujundada välja mitmekesine koolituskava, mis vastab külavanemate põhivajadustele.

- Külavanemate suuna tegevuste arendamiseks on esitatud esmane ideekavand külavanemate üle-eestilise uuringu läbiviimiseks, mis võimaldab sihtrühmast koostada usaldusväärset statistilist analüüsi.

Projekt Tegutsedes targemaks

Projekti kestvuseks oli 10 kuud, veebruar-november 2008.a. Toetus Hasartmängumaksu Nõukogult oli 325 510 krooni.

Projekti eesmärgiks oli kaasata noori külaliikumisse, pakkudes neile eneseteostuse võimalusi aktiveerides ja/või käivitades noorte tegevust maal. Tagada külaliikumise jätkusuutlikkus uute noorte külade eestvedajatega. Projekt oli suunatud 16-20 aastastele maanoortele üle Eesti. Loomulikult võisid projektis osaleda ka natuke nooremad kui 16.a. ja vanemad kui 20.a., kui projekti tegevused pakkusid neile huvi ning see aitas kaasa projekti eesmärkide täitmisele ja tulemuste saavutamisele. Kokku osales projektis 88 noort.

Peamisteks tegevusteks oli töötubade läbiviimine ja teemalaagrite korraldamine. Lisaks anti välja õpivihik *Tegus noor – tegus küla* ning septembris ilmus *Külakiri*, kus kajastati noorte tegevusega seotud teemasid. Projekti jooksev informatsioon oli kättesaadav Liikumine Kodukant kodulehel ja elektroonilistes infolehtedes.

Projekt lõppes ühise lõpuseminariga, mis kandis nime Kodukandi Noorte Päevad 2008. Noorte Päevade peamine ülesanne oli noorte seast läbi debatti valida välja juhatuse liikme võimalikud kandidaadid noorte esindamiseks Liikumine Kodukant juhatusse. Kokku osales 45 inimest.

Projekti tulemused:

- 60 noort omandas õppelaagrites uued teadmised ja oskused;
- 88 noore teadlikkus on tõusnud võimalustest kodukoha noortetegevuse arendamisel ja Eesti küldes toimuvast;
- Täienenud on külaliikumises osalevate noorte suhtevõrgustik;
- Koostati 500 eksemplari õpivihikut noortele *Tegus noor-tegus küla*;
- Valmis külaliikumise noorte programmdokument - Eesti Külaliikumine Kodukant noorteprogramm 2008-2013;
- Algatatud koostöö Eesti Noorsootöö Keskusega;
- Algatatud on rahvusvaheline noorte koosöö;
- Läbi maakonnaihenduste artiklite, elektronilise infolehe ja *Külakirja* on laiemalt teavitatud avalikkust noorte tegevustest ja kaasamise võimalustest külaseltside juurde.

Lisaväärtused projektile

Sel aastal taotles Liikumine Kodukant esmakordselt akrediteeringut Euroopa Vabatahtlikult Teenistuselt (EVT), mis võimaldab Liikumisel Kodukant olla saatvaks organisatsiooniks neile noortele, kes soovivad minna välismaale vabatahtlikuks. Esimene vabatahtlik on Kaija Kõiv, kes 2008.a. septembrist kuni 2009.a. mai kuuni Austrias noortega tegeleb.

Projekt *Külaseltsi mitu tegu*

Projekti kestvuseks on 12 kuud, 1.juuni 2008 – 31.mai 2009

Projekti kogumaksumus 563 740 krooni, millest Vabaihenduste fondi toetus 494 740 krooni, omavahendeid 61 000 krooni (millest rahaline panus 50 400 krooni riigieelarvest ja mitterahaline panus 18 600 krooni).

Projekt on suunatud külaseltsidele, kes on oma tegevuse raames välja töötanud teenuse ja on huvitatud selle laiemast pakkumisest ka väljapoole oma kogukonda ning aktiivselt tegutsevatele inimestele külaseltsides, kes võtavad endale vastutuse tegeleda teenuste turundamisega.

Projekti ülesandeks on kogukonnateenuseid pakkuvate külaseltside institutsionaalse suutlikuse tõstmine, ühiskonna teadlikkuse tõstmine seltside poolt pakutavatest teenustest. Projekti jooksul koguti andmeid teenuseid pakkuvatest külaseltsidest ning seejärel selekteeriti välja avalikkusele suunatud teenused. Koostati interaktiivne andmebaas koduleheküljele. Korraldati koolitusseminare külaseltsidele. 2009. aastal jätkub projekt külamajades avatud uste päevade korraldamisega ja koostatakse teenuseid tutvustavad trükised.

Projekt *Kodukant õpib, võrgustik areneb*

Projekti tegevusi rahastab Kodanikuühiskonna Sihtkapital kahe perioodina: periood november 2008 – mai 2009 on toetus 439 160 krooni ja juuni 2009 – detsember 2009 toetus 439 005 krooni.

Projekt keskendub Liikumise Kodukant kui organisatsiooni ja meie 15-ne liikmesühenduse organisatsioonide juhtimissuutlikkuse, eestkoste tegevuse ja avalikkuses aktuaalsete temade puhul arvamused avalduste kaalukuse tõstmisele ühiskonnas. Eesmärgiks on Liikumise Kodukant ja meie liikmete eestvedajate suurem osalemine poliitikamõjutamise protsessides, üle-eestiline külaliikumise arendustegevus ning võrgustikus olevate ühenduste juhtimistegevuse jätkusuutlikkus. Projekti raames on kavandatud koolitused kus osalejatel tuleb lisaks tavapärasele õppetööle teha kodutöö, mis toetab projekti eesmärkide saavutamist. Projekti koostööpartneriks avalikkusele suunatud tegevuste teostamisel on Maaleht. Projekti teisel perioodil toimub Liikumise Kodukant suurüritus – Eesti Külade VIII Maapäev ehk külade parlament. Selles on ühistesse mõttetalgutesse koondatud nii küla, maakonna kui ka riigi tasandil tegutsevad ja otsustavad inimesed kolmest erinevast sektorist (erasektor ning avalik ja kolmas sektor). Projekti taotletud tulemuseks on läbi ühisarutelude ühiste väärtuste ja arusaamade kujundamine, mis aitab luua eeldusi tõhusaks koostööks kohalike omavalitsuste, maakondade ja riigi tasandil.

2008. aasta novembris toimus projekti äävitamine, detsembris uue juhatuse ja meeskonna ühiskoolituse ettevalmistamine. Projekti ühe tegevusena anti detsember 2008. välja *Külakiri*, mis tutvustas Liikumise Kodukant novembris valitud uut juhatust, projekti tegevusi,

2.3 Liikumine Kodukant tegevus

Osalemine liikmesühenduste üritustel ja ettevõtmistes

2008. aasta jaanuaris osalesid Aime Vilu ja Mariina Laineste Ida-Virumaa Külade Esinduse Üldkogul.

5. aprillil osalesid Mariina Laineste, Aime Vilu ja Kadri Pau Kuhjavare Külaseltsi 10. sünnipäeval.

22. mail toimunud Pärnumaa üldkogul osales Sirje Vinni.

28. juunil osales Sirje Vinni Rapla Maakonna Külade Liidu üldkogul ja väljasõidul Tartumaale.

30. juuni Kodukant Põlvamaa Üldkogu ja uue juhatuse valimine, osalesid Sirje Vinni ja Aime Vilu

3. juulil toimus Kodukand Hiiumaa üldkogu, külalistena olid kohal ka Sirje Vinni ja Hele-Mall Kink.

10. juulil osalesid Sirje Vinni ja Kadri Pau Lääne-Virumaal Virumaa Lootuse juhatuse koosolekul.

11. juulil osales Kadri Pau Valgamaa külade päeval.

9. augustil toimus Kodukant Saaremaa korraldatud Saaremaa Külade Päev ning osalemas oli Sirje Vinni.

10. august 2008 osalemine Järvamaa Külade päeval, külavanemate töötuba modereeris Mai Kolnes

30. augustil Kodukant Harjumaa sünnipäeval viibisid Sirje Vinni ja Hele-Mall Kink.

6. september toimus Ida-Virumaa lõunaregiooni külade päev lisakus, Kodukandi tegevusi tutvustas ja töörühma arutelu juhtis Kadri Pau

25. september 2008 osalemine Ida-Virumaa külavanemate kokkutulekul, tervitussõnad ütles Mai Kolnes

26.- 27. oktoober 2008 toimus Kodukant Järvamaa strateegiaseminar, modereeris Mai Kolnes.

Teavitus ja kommunikatsioon

Liikumise Kodukant meeskonna ja juhatuse esmane infokanal liikmeteni, otse küladesse, meie koostööpartneriteni ja ka riigi tasandile on Liikumise Kodukant elektrooniline infoleht mis ilmub üle nädala teisipäeviti. Infolehe koostas tegevjuht (materjalid juhatuselt, meeskonnalt, liikmetelt, külaseltside eesvedajatelt).

Üle kuu ilmub Liikumise Kodukant väljaanne *Külakiri*. Külakirja tiraaž oli 3000 eksemplari ja see läks maakonnaühendustele, kes levitavad seda kohtadel küladesse, erinevatele koostööpartneritele ning ka vallavalitsusustele, maapiirkonna raamatukogudele. *Külakirjas* kajastatakse Liikumise Kodukant projekte ja ettevõtmisi, meie koostööpartnerite, maakonnaühenduste tegemisi ning ka läbi positiivsete näidete külade edulugusid.

2008. aastal ilmub kokku 6 *Külakirja*: jaanuar, märts, mai, juuni, august, september, detsember.

Jaanuar, märts ja mai olid seotud projektiga *Õppiv küla* ja seega kajastasid selle projekti tegevusi.

Juuli Külakiri käsitles terve numbriga raames külavanemate teemat ning september noorte teemat.

Detsembri oma aga Liikumist Kodukant kui organisatsiooni ja KÜSK-iga seonduvat.

Infolehed ja Külakiri on kättesaadavad ka Liikumise Kodukant koduleheküljel www.kodukant.ee

2008. aastal uuenes ka Liikumise Kodukant kodulehekülje kujundus ja sisuhaldustarkvara. Sellest tulenevalt on meeskonnaliikmetel võimalik ise kiirelt projektidega seotud infot koduleheküljele üles panna. Osade valdkondade ja projektide puhul on koduleheküljel kujundatud atraktiivseks, kuid kodulehekülje osas on veel kohti kus materjale annab rohkem lisada.

Koostöö ettevõtjatega

2008. aastal Liikumisele Kodukant ettevõtjate poolset toetust ei olnud.

2008. aastal esitatud projektid 2009 aasta tegevuseks

2008. aasta kevadel esitati Põllumajandusministeeriumile taotlus 2009. aasta riigieelarvelise eraldise osas (summas 1 922 800 krooni). 2009. aasta riigieelarveline eraldis Liikumisele Kodukant on 400 000 krooni.

Septembris esitati Vabaihenduste Fondile kaks projekti. Suurprojektina kogukonna arengu konsulendi tugisüsteemi ja õppekavade välja arendamiseks *Nõuandeteenuste väljaarendamine külade arenguks* (494 100 krooni). Väikeprojektiks oli Aasta Küla 2009. konkursi korraldamise projekt (99 150 krooni). Mõlemad projektid said positiivse vastuse ja käivitusid 2009. aasta jaanuaris.

2008. aasta oktoobris esitati Tarkade Otsuste Fondile 2 projekti: 2009. aasta Eesti Külade Maapäeva läbiviimiseks (746 480 krooni) ning külavanemate tegevuse osas kvantitatiivuuringu läbi viimiseks (540 450 krooni). Esitatud projekte ei toetatud.

Haridus- ja Teadusministeeriumile ja Hasartmängumaksu Nõukogule esitati projektid 2009. aasta noortetegevuse jätkamiseks. Rahastus saadi Hasartmängumaksu Nõukogust summas 132 500 krooni.

Euroopa Komisjonile esitati 2008. aasta novembris projekt Eesti Külade VIII Maapäeva läbiviimiseks (summas 1 175 529 krooni). Vastus 2009. aasta kevadel.

2008. aastal välja antud trükised

- 6 numbrit *Külakirja* (Riigieelarve eraldis 2008, ESF meede 1.1, Hasartmängumaksu Nõukogu, Kodanikuühiskonna Sihtkapitali ja Siseministeeriumi toel)
- *Tegus noor – tegus küla* Noorte õpivihik (Hasartmängumaksu Nõukogu)
- **Kogemusi, mõtteid ja tarkusi külavanemale** (2008. aasta külavanemate projektide kokkuvõtted) (CD)
- **Külavanemate statuut**, kommenteeritud väljaanne
- Õppematerjal: **Juhend õpiettevõttes osalejatele**
- Õppematerjal: **Koostöö ühenduste ja omavalitsuste vahel**
- Kodukandi Koolituskeskuse voldik

Sümboolikast tehti organisatsioonile **logoga pastakad** (Kodukandi Koolituskeskuse ja ka Liikumise Kodukant sümboolikaga).

Liikumine KODUKANT tunnustused ja meie liikmete tunnustamine

Kodukant Valgamaa eestvedaja Aili Keldo sai peaminister Andrus Ansipilt kodanikupäeval *Kodaniku aumärgi*.

Rahvastikuminister tunnustas iga maakonna parimat kodanikuühendust ja tunnustatud said Liikumise Kodukant liikmetest:

- Raplamaa - Raplamaa Külade Liit
- Jõgevamaa - MTÜ Jõgevamaa Kodukandi Ühendus
- Saaremaa - MTÜ Saaremaa Kodukant
- Läänemaa - MTÜ Kodukant Läänemaa
- Viljandimaa - MTÜ Kodukant Viljandimaa

Põllumajandusministeeriumi hõbedase teenetemärgi sai Krista Habakukk Pärnumaalt.

Liikumine KODUKANT esindamine

Liikumise Kodukant juhatus on osalenud järgmistes komisjonide töös:

Põllumajandusministeeriumis **2007-2013 MAK Seirekomisjoni** töös osales Sirje Vinni (Liikumise Kodukant juhatuses esimees). Koosolekud vähemalt kord kvartalis, lisaks eelnõude kinnitamine e-posti koosolekutel. LEADER teema käsitlemisel kaasati Rohelise Jõemaa tegevjuht Merle Adams. 2008. aasta sügisel sai Liikumine Kodukant kutse osalemaks **LEADER strateegiate hindamiskomisjoni** töös. Liikumist Kodukant esindas 24 strateegia läbi töötamisel ja hindamisel juhatuses liige Mariina Laineste.

Maaeluvõrgustik (Jänedal) korraldas 2008. aasta oktoobris tegevusgruppidele ja koostööpartneritele õppereisi Taani tutvumaks seale LEADER tegevusega. Liikumise Kodukant poolt osales juhatuses liige Iris Haiba.

Koostöö Kogus (end. Ühiskondlik Lepe) haridustoimkonnas esindas Liikumist Kodukant Kodukandi Koolituskeskuse juhataja Mai Kolnes, kes osales toimkonna töökoosolekutel ja koostöö Kogu poolt korraldatud konverentsil.

Iris Haiba osales **Koostöö Kogu ja Põllumajandus-kaubanduskoja maaelutoimkonna** töös, 2008. aasta novembri algul valmis artikkel maaelu foorumi kogumikku.

Siseministeeriumi regionaalprogrammide komisjoni töös osales Kaido-Allan Lainurm.

Kaido-Allan Lainurm osales 2008. aastal ka **EKAK-i ühiskomisjoni** töös. Ühiskomisjoni töö oli aktiivsem 2008. aasta algul, koosolekuid ei toimunud 2008. aasta suvel. Sügissesse on kavandatud ja välja kuulutatud vähemalt üks koosolek.

2008. aasta september – november toimus ka Siseministeeriumi poolt kokku kutsutud Kodanikualgatuse Toetamise Arengukava uuendamise töörühma töö. 2 kuu jooksul toimus neli töörühma kokkusaamist, osalema oli kutsutud tegevjuht Kadri Pau.

Mariina Laineste on **tulumaksusoodustustega ühenduste nimekirja koostamise vabaihenduste esindajatest koosneva asjatundjate komisjoni** liige, aasta jooksul toimus vastavalt varem paika pandud eeskirjadele kaks koosolekut.

2008. aastal alustas juhatuses liikme tööd ka Liina Saar, kelle valdkonnaks juhatuses liikmena jäi külavanemad.

Aare Kasemets alustas strateegia rahvakultuuri-alaste tegevuste elluviimist, 7. novembril Tartumaal seminar. Lisaks Liikumise Kodukant jooksev esindamine KATA töörühmas, koostööpartneritega kohtumised.

Jätkus Liikumise Kodukant **kogukonna arengu konsulendi kutsestandardi** koostamine. Kutsekomisjoni töösse on kaasatud Liikumine Kodukant just selle standardi loomiseks. Liikumise Kodukant poolt osales Krista Habakukk Pärnumaa Kodukandist, kes lisaks Kutsekomisjoni töös osalemisele kaasas inimesi ja koordineeris seda valdkonda ka organisatsiooni siseselt. Kutsestandard kinnitati 30.12.2008.

17.oktoobril 2008 a Clarion Hotellis Euroopa (Tallinn, Paadi 5). Korraldas ETKA Andras, XII täiskasvanuhariduse foorumil "Täiskasvanuharidus saja - aastases Eestis" ettekande esitaja teemal: *Uuenduslik mõtlemine küilades - ettevõtlikkus andis kindlustunde*. Hele-Mall Kink

Liikumise Kodukant tegevjuht Kadri Pau on aasta jooksul osalenud erinevatel jooksvatel arutelukoosolekutel ja vajadusel ka juhatuses liikmete asendusliikmena (Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja poolt ellu kutsutud Nõuandesüsteemi Nõukoja töös; MAK Seirekomisjoni; koostöö Jänedal asuva Maaelu võrgustikuga LEADER-i ja maaelu valdkonnas; koostöö kavandamine EAS-i maakondlike arenduskeskuste võrgustikuga; koostöö ja infovahetus teiste MTÜ-dega).

Mai Kolnese osalemine üritustel ja Kodukandi Koolituskeskuse esindamine:

- 2. märts 2008 kohtumine Euroopa Noored Eesti Bürooga, koostöövõimaluste arutelu
- 29. aprill 2008 kohtumine ANDRAsega seoses TÕN üritustega
- 19.- 23. mai 2008 osalemine laagrikasvatavate ja – juhtide koolitusel
- 5.- 6. juuni 2008 osalemine Euroopa Noored vabatahtliku teenistuse koolitusel
- 13. juuni 2008 osalemine ÕPE (Õppimine Parandab Elukvaliteeti) projekti lõpuüritusel
- 5. juuli 2008 osalemine Salutagusel külade perepäeval tervitusega
- 13. august 2008 kohtumine Eesti Noorsootöö Keskuse juhi, Edgar Schlömmeriga eesmärgiga tutvustada Liikumise Kodukant noortetegevust ning valmistada ette Kaija Kõivu vabatahtlikuks tegevuseks Austrias
- 28. august 2008 Eesti Koostöökogu, haridustoimkonna koosolek
- 24. september 2008 Eesti Koostöökogu, harta foorumi koosolek
- 1. oktoober 2008 osalemine Eesti Koostöökogu korraldatud konverentsil Eesti hariduse tulevikvõimalused ja valikud.
- 31. oktoober 2008 osalemine Avatud Eesti Fondi ja Balti-Ameerika Partnerlusprogrammi vastuvõtul Tallinna Raekojas

Aprillis 2008 kohtusid Mai Kolnes ja Sirje Vinni **regionaalminister Siim Kiisleriga**. 2008. aastal tihenes koostöö Siseministeeriumiga märgatavalt (külavanemad, KATA).

2008. aastal kohtus Liikumine Kodukant (Mai Kolnes ja Kadri Pau) **Riigikogu kohaliku algatuse toetusrühmaga** ühel korral (8. oktoober). Kevadine kohtumine sai mitmel korral kokku lepitud, kuid jäi ära tulenevalt Riigikogu liikmete tööülesannetest. Käsitatud teemad: LEADER programmi rakendumine Eestis; 2009. aasta Kodukandi riigieelarveline rahastus.

30. juunil 2008 kohtusid Kadri Pau ja juhatuse liige Liina Saar **põllumajandusministri H.-V. Seederiga**.

2008.aasta I poolaastal tehti Liikumisele Kodukant ettepanek ühineda **koostöö memorandumiga** (põhiliselt omavalitsused ja ülikoolid, MTÜde esindajatena Kodukant ja Korteriühistute Liit), millele kirjutasid teiste seas alla ka Valla- ja Linnasekretäride Selts, Eesti Omavalitsusliitude Ühendus, MTÜ Polis, Tallinna Tehnikaülikooli Humanitaarteaduskond, Eesti Maaomavalitsuste Liit jne. Memorandumi eesmärgiks on arendada memorandumiga ühinenute koostööd, kes väärtustavad isikute õiguste ja vabaduste kaitset, õigusriigi põhimõtteid, avalikkuse objektiivset teavitamist riigi ja kohaliku omavalitsuse tegevusest ja asjakohast tasakaalustatud avalikku diskussiooni, kelle jaoks on oluline arendada efektiivset avalikku haldust ning omavalitsuslikku elukorraldust, toetada avaliku, äri-, ja kolmanda sektori ühistegevust ning ühiskonnas toimivate protsesside teaduslikku analüüsi ja selle alusel tuleviku kavandamist. Kavandatud on tegevusi selle saavutamiseks.

Liikumine KODUKANT rahvusvahelised suhted

2008. aastal esindas Liikumist Kodukant **PREPARE** võrgustikus Liina Saar Pärnumaalt. Toimus kolm koosolekut, lisaks e-posti arutelud. Sügisisel PREPARE koosolekul esindas Liikumist Kodukant Sirje Vinni.

Rootsi külaliikumise poolt saabus kutse osaleda märtsis Rootsi külade Maapäeval. Liikumise Kodukant poolt osalesid Sirje Vinni, Liina Saar, Mariina Laineste ja Kadri Pau. Maapäeva programmis olid väliskülalistele eraldi arutelud nii üle-euroopaliste organisatsioonide tegevuste arendamiseks (ERA ja ERCA) kui ka LEADER ja maaelu üldiste teemade aruteluks.

14.- 29. märts 2008 viibis Mai Kolnes praktikal **Kesk-Soome külaliikumises** (PREPARE toel).

5.- 11. aprill 2008 toimus Kodukandi Koolituskeskuse korraldamisel **Tšehhi õppereisi** (Võrumaa Partnerluskogu tellimusel).

2008. aastal võtsid külaseltsid läbi Liikumise Kodukant koordineerimisel **Iirimaa Presidendi Auhinna** (President's Award) raames vastu ühe vabatahtlike gruppi Ida-Virumaal Vadi külamajas. Ida-Virumaa grupi juures toimus kohtumine ka Liikumise Kodukant noorte ja iirlaste vahel. Iirlaste juhendajatega alustati ka ühise rahvusvahelise projekti kavandamist Interreg programmi.

19.-21. september toimus Leedus Kaunases **kolme Balti riigi ja Poola külaliikumisorganisatsioonide ühiskonverents**. Eestlasi oli osalemas 16 inimest – juhatuse, meeskonna ja liikmete esindajad.

3.-7.oktoober Sirje Vinni **Saksamaal Brandenburgi Liidumaa II Küladepäeval**, kohtumisel R.Luxemburgi Fondi juhtidega ja Brandenburgi Liidumaa valitsuse esindajatega. Teemadeks külaliikumise käivitamine ja külavanemate tegevus Saksamaal.

16.- 18. oktoober 2008 osales Mai Kolnes ettekandega **Tšehhis**, maaelu arengu seminaril.

Forum Synergies tegevuses osales läbi e-kirjade ja koosolekute Sirje Vinni, aastakoosolek toimus 10. detsembril Brüsselis (osales Sirje Vinni).

Organisatsiooni administreerimine

Liikumise Kodukant kontor asub Väike-Ameerika 19-220

Liikumise Kodukant juhatuse ja teiste juhtorganite liikmed ei ole 2008. aastal juhatuse liikme kohustuste täitmiseks töötasu saanud.

Kontoris töötasid (käsunduslepingute alusel):

Liikumise Kodukant tegevjuht Kadri Pau.

Liikumise Kodukant Koolituskeskuse juhataja Mai Kolnes.

Projektijuht Hele-Mall Kink.

Kodukandi Koolituskeskuse assistent Heleriin Jõesalu.

Raamatupidamise teostamiseks, Külakirja toimetamiseks oli Liikumisel Kodukant sõlmitud käsunduslepingud:

FIE Anne-Ly Aalde, raamatupidamise teenus;

FIE Aime Vilu, toimetaja.

Kodukandi vara

2008. aastal osteti Liikumisele Kodukant sülearvuti, värviline koopiamasin, printer-fax ja kammköite aparaat (riigieelarvelise eraldise vahenditest).

3. KODUKANDI KOOLITUSKESKUS

Kodukandi Koolituskeskuse heaks töötavad juhatajana Mai Kolnes ja assistendina alates jaanuarist 2008 Heleriin Jõesalu.

Koolituskeskuse nõukogusse kuuluvad Mai Kolnes, Priit Laineste, Elvi Viira, Tiiu Männiste ja alates novembrist (peale uue juhatuse valimist) Marek Mekk (senine liige Kodukandi juhatuse esindajana oli Kaido-Allan Lainurm).

Tellimuskoolitused 2008. aastal

1. Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus
12. aprill 2008, teemal **MTÜ tooted ja teenused** (lektor Margit Kool)

2. Albu Valla Külade Selts
- 11.- 12. aprill 2008 teemal **Kogukonna arendamine** (lektorid Krista Habakukk ja Mai Kolnes)

3. OÜ Vastus
- 12., 18. ja 31. märts ning 9. aprill 2008 teemal **Korteriühistute raamatupidamine** (lektor Anne-Ly Aalde)

4. MTÜ Jõgevamaa Kodukant
5. aprill 2008 teemal **Külakroonika koostamine** (lektor Egon Mets)

6. Mõniste Vallavalitsus
25. aprill ja 16. mai 2009 teemal **Külaarengukava koostamine** (lektor Krista Habakukk)

7. MTÜ Kodukant Võrumaa
14. mai 2009 teemal **Koostöö ja küla pildi kujundamine** (lektor Kaie Toobal)

8. SA Põlvamaa Arenduskeskus
- 16.- 18. oktoober 2008 teemal **MTÜ-de ja SA-te raamatupidamine** (lektor: Monika Nikitina-Kalamäe)

9. SA Pärnumaa Ettevõtlus – ja Arenduskeskus
7. november, 8. november, 19. november, 5. detsember, 6. detsember, 19. detsember, 20. detsember ja 27. detsember 2008 teemal **MTÜ-de ja SA-te raamatupidamine** (lektor: Monika Nikitina Kalamäe)

10. SA Tartu Ärinõuandla
7. november ja 28. november 2008 teemadel **Hea Valitsemine ning Organisatsiooni juhtimine** [lektorid: Kaidi Holm ja Marek Mekk, Anneli Kattai (Sebra Koolitused)].

11. MTÜ Kodukant Järvamaa
18. november ja 25. november 2008 teemadel **Meie küla kui meeskond ja mainekujundus ja suhtlemine meediaga** [lektorid: Aime Vilu, Eha Paas ja Külli Vollmer (MTÜ Kodanikukoolitus)]

Koostatud koolituspakkumised, mis on saanud eitava vastuse:

- Põllumajandusministeerium info päevad teemal *Eesti maaelu arengukava 2007-2013 meetme 3.2. külade uuendamise ja arendamise investearu toetuse tingimuste tutvustus* summas 42 210 krooni
- Jõelähtme vallavalitsus teemal *Projektikirjutamine külaseltsidele ja – vanematele* summas 7680 krooni

- Eesti Meetootjate Ühendus teemal *MTÜ areng ja arendamine* summas 61 320 krooni
- Hüüri Küla Selts teemal *Kogukonna arendamine ja projekti juhtimine* summas 13 584 krooni
- SA Pärnumaa Ettevõtlus- ja Arenduskeskus teemal *Kuidas juhtida mittetulundusühinguid ja asutusi?* Summas 82 238 krooni
- Rohelise Jõeamaa Koostöökogu teemal *Kogukonnatooted ja – teenused* summas 73 224 krooni

Liikumine Kodukant on Eesti Vabaharidusliidu (EVHL) liige. Kuni 2008. aasta kevadeni oli käimas EVHL koordineerimisel ÕPE (Õppimine Parandab Elukvaliteeti) projekt, mis jätkus 2008. aasta sügisest programmi *Täiskasvanute koolitus vabahariduslikes koolituskeskustes* nime alt. 2008. aasta sügisel korraldati kaks kursust- külavanemate koolitus ning noorte eestvedajate koolitus. Programmi heaks töötavad Mai Kolnes ja Heleriin Jõesalu.

Eesti Vabaharidusliidus on kontaktinimeseks on Mai Kolnes, Koolituskeskuse juhataja.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Juhatuse poolt koostatud 2008.a. raamatupidamise aastaaruandes on kasutatav arvestuspõhimõtete ning informatsiooni esitusviis kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga. Eesti hea raamatupidamistava põhinõuded kehtestati EV Raamatupidamise seadusega, mis jõustus 01.01.2003 ja mida täiendavad EV Raamatupidamise toimkonna juhendid. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud ka muudest Eesti Vabariigi seadustest, millega reglementeeritakse aruannete koostamist.

Käesoleva aastaaruande kiitis heaks Liikumine Kodukant juhatus 5. mail 2009. Majandusaasta aruanne esitatakse Liikumine Kodukant Üldkogule. Aruande lõplik kinnitamine on Liikumine Kodukant Üldkogu pädevuses.

Juhatuse deklaratsioon

Eesti Külaliikumine Kodukant juhatus deklareerib oma vastutust Liikumine Kodukant 2008.a. raamatupidamise aastaaruandekoostamise õigsuse eest ning kinnitab oma parimas teadmises, et

- o raamatupidamise aastaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt MTÜ finantsseisundit, majandustegevuse tulemust ja rahavoogusid
- o kõik teadaolevad olulised asjaolud, mis on selgunud aruande valmimise kuupäevani, on raamatupidamise aastaaruandes nõuetekohaselt arvesse võetud ja esitatud
- o MTÜ Eesti Külaliikumine Kodukant jätkuvalt tegutsev majandusüksus.

5. mai 2009.a.

Juhatuse liikmete allkirjad

Liina Saar, juhatusesimees

Sirje Vinni, juhatuseliige

Eha Pehk, juhatuseliige

Mariina Laineste, juhatuseliige

Katrin Uudeküll, juhatuseliige

Deivi Sarapson, juhatuseliige

Marek Mekk, juhatuseliige

2.1 Bilanss

	31.12.2008	31.12.2007
<u>AKTIVA</u>		
KÄIBEVARA		
Raha ja pangakontod (lisa 2)	693 138	862 515
Nõuded ostjate vastu (lisa 3)	32 460	8 025
Muud nõuded (lisa 3)	5 085	600
Viitlaekumised (lisa 4)	97 449	124 075
Ettemaksud ja tulevaste perioodide kulud (lisa 4)	327	0
KÄIBEVARA KOKKU	828 460	995 215
PÕHIVARA		
Materiaalne põhivara (lisa 5)		
Masinad ja seadmed	178 379	128 379
Kulum masinad ja seadmed (miinus)	-116 923	-93 302
PÕHIVARA KOKKU	61 456	35 077
<u>AKTIVA KOKKU</u>	889 916	1 030 293
<u>PASSIVA</u>		
LÜHIAJALISED KOHUSTUSED		
Lühiajalised laenud	0	300 000
Võlad hankijatele (lisa 6)	3 652	32 732
Arvlemine aruandvate isikutega (lisa 6)	25	4 099
Lühiajalised eraldised ja tulevaste perioodide tulu (lisa 7)		
Valitsuse sihtfinantseerimine	223 862	325 876
Põhivara järgmise perioodi sihtfin	53 521	11 761
Muud tulevaste perioodide tulud	7 569	5 699
LÜHIAJALISED KOHUSTUSED KOKKU	288 629	680 167
PIKAAJALISED KOHUSTUSED		
Põhivara sihtfinantseerimine (lisa 5)	4 337	16 098
PIKAAJALISED KOHUSTUSED KOKKU	4 337	16 098
KOHUSTUSED KOKKU	292 966	696 265
NETOVARA		
Sihthkapital	200 000	0
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	334 028	159 671
Aruandeperioodi tulem	62 923	174 357
NETOVARA KOKKU	596 950	334 028
<u>PASSIVA KOKKU</u>	889 916	1 030 293

2.2 Tulude ja kulude aruanne

	2008	2007
TULUD		
Liikmetelt saadud tasud	20 200	96 478
<i>Mittesihotstarbelised liikmete tasud</i>		
Liikmemaksud	20 200	20 200
<i>Sihotstarbelised liikmete tasud</i>		
Seminaride osamaksud	0	3 075
Maapäeva osamaksud	0	65 703
Muud osamaksud Aasta Küla	0	7 500
Annetused ja toetused (lisa 8)	3 038 247	3 528 022
<i>Mittesihotstarbelised annetused ja toetused</i>		
Tegevustoetus riigieelarvest	1 333 700	1 215 000
Tegevustoetus Balti Ameerika Partnerlusprogrammist	0	190 000
Muud toetused	1 000	28 518
<i>Sihotstarbelised annetused ja toetused</i>		
Valitsuse sihtfinantseerimine	1 611 702	1 857 231
Omaavalitsustelt projektide toetused	5 699	72 301
Tulu osamaksudest	58 322	153 211
Välispartnerite sihtfinantseerimine	7 823	0
Põhivahendi sihtfinantseerimine	20 001	11 761
Tulu ettevõtlusest (lisa 9)	3 240	68 154
Väljaannete müük	3 240	2 200
Teenused	0	64 500
Muud tulud	0	1 454
Koolituskeskuse tulud (lisa 10)	701 693	740 960
<i>Sihotstarbelised annetused ja toetused</i>		
Valitsuse sihtfinantseerimine	90 609	208 385
Õppemaksud	0	325
<i>Muud tegevusega seotud tulud</i>		
Koolituste ja õppereiside korraldamine	611 084	532 250
TULUD KOKKU	3 763 380	4 433 614
KULUD		
Riigieelarve toetuse kulud (lisa 11)	1 341 941	1 215 000
Tegevuskulud vastavalt eelarvele	1 030 240	893 942
Projektide sihtfinantseerimise otsesed kulud	128 450	198 917
Põhivara kulum	8 240	0
<u>Tööjõukulu riigieelarvest projektide sihtfinantseerimine</u>		
Palgakulu	53 151	61 305
Sotsiaalmaksud	22 848	20 836
<u>Tööjõukulu riigieelarvest tegevjuht</u>		
Palgakulu	74 274	30 008
Sotsiaalmaksud	24 738	9 992
Tegevuskulud (BAPP)	0	190 000
Sihotstarbelised kulud (lisa 12)	1 676 283	2 088 273
Projektide otsesed kulud	1 298 467	1 710 134
PV kulum ja väärtuse langus	11 761	11 761

<u>Tööjõukulu projektide summadest</u>		
Palgakulu	278 467	275 153
Sotsiaalmaksed	87 588	91 225
Tegevuskulud omavahenditest (lisa 13)	54 357	117 429
Tegevuskulud	54 357	96 695
<u>Tööjõukulu omavahenditest</u>		
Palgakulu	0	11 576
Sotsiaalmaksed	0	9 158
Koolituskeskuse kulud (lisa 14)	624 179	642 930
Üldhalduskulud	39 240	55 474
Koolituste otsekulud	474 056	327 083
Vabaharidusliidu sihtfinantseeringu kulu	77 612	165 324
<u>Tööjõukulu Vabaharidusliidu sihtfinantseeringust</u>		
Palgakulu	6 000	18 350
Sotsiaalmaksed	1 998	6 111
<u>Tööjõukulu Koolituskeskuse vahenditest</u>		
Palgakulu	19 061	52 730
Sotsiaalmaksed	6 212	17 858
 KULUD KOKKU	 3 696 759	 4 253 632
 TEGEVUSE TULEM	 66 621	 179 982
 Finantstulud ja –kulud		
Intressitulud	1 848	2 165
Kasum- kahjum valuutakursi muutusest	2 020	-78
Makstud intressid	-7 566	-7 711
Kokku kasum (kahjum) finantstuludelt	-3 698	- 5 624
 ARUANDEAASTA TULEM	 62 923	 174 357

2.3 Rahavoogude aruanne (kaudsel meetodil)

	01.01.2008 31.12.2008	01.01.2007 31.12.2007
Raha algsaldo	862 515	174 479
Raha lõppsald	693 138	862 515
Raha Tegelik muutus	-169 377	688 036
Rahavoog majandustegevusest		
Tulem	62 923	174 357
Nõuded ostjate vastu	-24 435	36 846
Mitmesugused nõuded	-4 485	-600
Viitlaekumised	26 626	-108 119
Ettemaksud ja tulevaste perioodide kulud	-327	0
Võlad hankijatele	-29 081	27 821
Viitvõlad	-4 074	3 867
Lühiajalised eraldised ja tulevaste perioodide tulud	-58 384	249 493
Kokku rahavoog tegevusest	-31 237	383 664
Rahavoog investeringutest		
Põhivara muutus	-26 379	16 133
Kokku rahavoog investeringutest	-26 379	16 133
Rahavoog finantseerimisest		
Omakapitali muutused	200 000	0
Lühiajaliste võlakohustused	-300 000	300 000
Pikaajaliste võlakohustused	-11 761	-11 761
Kokku rahavoog finantseerimisest	-111 761	288 239
Kokku raha muutus	-169 377	688 036

2.4 Netovara muutuste aruanne

	2008	2007
Sihtkapital	200 000	0
Eelmiste perioodide tulem	334 028	159 670
Aruandeaasta tulem	62 923	174 357
Netovara kokku	596 950	334 028

2.5 Raamatupidamise aastaaruande lisad

LISA 1. Arvestuspõhimõtete selgitus

Mittetulundusühing Eesti Külaliikumine Kodukant on koostanud 2008.a. raamatupidamise aastaaruande Raamatupidamise seaduse alusel Eesti hea raamatupidamistava arvestuspõhimõtete kohaselt. Arvestuspõhimõtted on vastavuses raamatupidamise seaduses sätestatud alusprintsipidega ja Raamatupidamise Toimkonna juhenditega.

Juhatus kiitis raamatupidamisaruande heaks 05.05.2008

Koostamise alused

Liikumine Kodukant arvestusvaluuta ja aruandlusvaluuta on Eesti kroon (EEK), aruande arvnäitajad on esitatud täiskroonides.

Raha

Rahana käsitletakse rahavoogude aruandes raha kassas ja pangakontode saldosid.

Välisvaluuta

Bilansis hinnatakse välisvaluutapõhised rahalised varad ja kohustused ümber Eesti kroonidesse bilansipäeval kehtiva valuutakursiga. Ümberhindamisest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes.

Nõuded

Lühiajalisi nõudeid kajastatakse tõenäoliselt laekuvas summas. Nõuete inventeerimisel hinnatakse iga nõuet eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ostjatelt laekumata arved, mille laekumine on ebatõenäoline, on kantud aruandeperioodi kuludesse.

Materiaalne põhivara

Materiaalse põhivarana on bilansis kajastatud varad, maksumusega üle 30 000 krooni ühiku kohta või kasutuseaga üle ühe aasta. (2008.a. kehtiva raamatupidamiseskirjade järgi) Materiaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses ja mida on vähendatud akumulereeritud kulumi võrra. Materiaalset põhivara amortiseeritakse lineaarsel meetodil.

Juhul kui bilansipäeval selgub, et vara kaetav väärtus on langenud alla bilansilise jääkväärtuse, hinnatakse põhivara alla kaetava väärtuseni, milleks on kõrgem alljärgnevatest:

- kasutusväärtus – vara kasutamisest ja kasutamisyrgsest müügist saadaolevate rahavoogude nüüdiseväärtus;
- neto-müügihind – turuhind miinus müügiga seotud kulud.

Seotud isikutega tehingud

Liikumine Kodukant juhatusel liikmed ei saa liikme tasusid.

Võlad hankijatele

Võlad hankijatele ja mitmesugused võlad kajastatakse soetusmaksumuses.

Tulude ja kulude arvestus

Tulude ja kulude aruande koostamisel on lähtutud RTJ 14 lisas toodud skeemist. MTÜ põhitegevusest lähtudes on tulude ja kulude aruandes skeemi kirjete nimetusi täpsustatud. Tulud ja kulud on kirjendatud tekkepõhiselt, tulude ja kulude vastavuse printsibist lähtudes.

Bilansijärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmsid bilansi kuupäeva, 31.12.08 ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

LISA 2. Rahalised vahendid

Pangakontode jäägid on võrreldud pankadega, nende jäägid raamatupidamiskontodel võrduvad pangaväljavõtetel näidatud jääkidega. Valuutahoiuse kajastamisel arvestatakse Eesti Panga kurssi bilansipäeval. Hoiustelt kogunenud intressid ja kursimuutused kajastatakse tulemiaruanDES finantstulu või –kuluna. Liikumisel Kodukant on viis arveldusarvet EEK, kaks EUR arveldusarve ja USD arveldusarve Hansapangas. Kaks arveldusarvet EEK Ühispangas.

Sularaha kassa on aastavahetusel inventeeritud. Sularaha jääk võrdus kassa jäägiga raamatupidamise andmetel.

Sellel kirjel on kajastatud:

Raha kassas		
Kodukandi kassa	130,00 krooni	
Koolituskeskuse kassa	250,00 krooni	
EUR kassa	303,57 krooni	19,40 EUR
Arvelduskontodel Hansapangas	622 685,11 krooni	
Arvelduskontodel Ühispangas	69 769,64 krooni	
Kokku	693 138,32 krooni	

LISA 3. Ostjate tasumata arved ja muud lühiajalised nõuded

Ostjate tasumata nõuete osas, 32 460 krooni, on tasumata:

Liikmemaksud:	MTÜ Kodukant Tartumaa	1 200 krooni
	Arengu ja Stabilsatsiooni SA	200 krooni

Osalustasud:

Atsalama Maarahva Selts	360 krooni
Ellamaa Külaarenduskeskus	720 krooni
MTÜ Virumaa Lootus	600 krooni
Meremäe Vallavalistus	180 krooni
P-Rühm MTÜ	300 krooni
Soometsa Külaselts	150 krooni
Sõrandu Külaselts	180 krooni

Koolituse tasud

Pärnu Lahe Partnerluskogu	8570 krooni
SA Tartu Ärinõuandla	20000 krooni

Muud nõuded: WRIS AS arve 164413 summas 5085 krooni. See on Sirje Vinni lennupilet, mis kompenseeritakse Prepare poolt.

LISA 4. Viitlaekumised ja ettemaksud

Bilansipäeva seisuga on arvestatud Ühispanga intresse 2008 a eest 344,70 krooni, mis laekuvad 01.01.09

Sihtfinantseerimise nõue on projektile Täiskasvanute koolitus vabahariduslikes koolituskeskustes 1.1.0603.08-0002 väljamaksutaotluste summa 97 104,12 krooni.

LISA 5. Materiaalne põhivara. Masinad ja seadmed

Skanner HP Deskjet (amortisatsiooninorm 20% aastas)

Soetusmaksumus	01.09.1999	11 900
Akumuleeritud kulum	31.12.2005	11 900
Jääkmaksumus		0

LapTop IBM ThinPad-I (amortisatsiooninorm 25% aastas)

Soetusmaksumus	19.04.2001	29 600
Akumuleeritud kulum	31.12.2006	29 600
Jääkmaksumus		0

Ordi Arvutikomplekt 566LM (amortisatsiooninorm 25% aastas)

Soetusmaksumus	01.01.2004	17 011
Akumuleeritud kulum	31.12.2006	17 011
Jääkmaksumus		0

Monitor LG (amortisatsiooninorm 25% aastas)

Soetusmaksumus	06.06.2004	5 150
Akumuleeritud kulum	31.12.2008	5 150
Jääkmaksumus	01.01.2009	0

LapTop Ordi (amortisatsiooninorm 25% aastas)

Soetusmaksumus	23.03.2005	26 682
Akumuleeritud kulum	31.12.2008	17 009
Jääkmaksumus	01.01.2009	9 673

Dataprojektor (amortisatsiooninorm 25% aastas)

Soetusmaksumus	31.12.2005	25 700
Akumuleeritud kulum	31.12.2008	19 275
Jääkmaksumus	01.01.2009	6 425

Koopiamasin Toshiba (amortisatsiooninorm 25% aastas)

Soetusmaksumus	31.12.2005	12 336
Akumuleeritud kulum	31.12.2008	8 738
Jääkmaksumus	01.01.2009	3 598

Investeeringud riigieelarvest:

Kõitmismasin PB2450 (amortisatsiooninorm 50% aastas)

Soetusmaksumus	01.04.2008	7 600
Akumuleeritud kulum	31.12.2008	2 850
Jääkmaksumus	01.01.2009	4 750

Xerox WorkCentre PE220 (amortisatsiooninorm 100% aastas)

Soetusmaksumus	08.08.2008	3 550
Akumuleeritud kulum	31.12.2008	1 479
Jääkmaksumus	01.01.2009	2 071

Phaser 6110MFPX Skänner-koopiamasin värviline (amortisatsiooninorm 50% aastas)

Soetusmaksumus	05.08.2008	13 750
Akumuleeritud kulum	31.12.2008	2 865
Jääkmaksumus	01.01.2009	10 885

Sülearvuti DELL komplekt (amortisatsiooninorm 50% aastas)

Soetusmaksumus	22.12.2008	25 100
Akumuleeritud kulum	31.12.2008	1 046
Jääkmaksumus	01.01.2009	24 054

LISA 6. Võlad hankijatele ja arvlemine aruandvate isikutega

Võlad hankijatele

Antud bilansireal kajastuvad võlgnevused aruandeperioodil saadud teenuste ja kaupade eest 3 652 krooni, mis tasutakse 2009.a.

MTÜ Saaremaa Kodukant -0,30
Avinurme Vallavalitsus -840,00
EMT -1662,51
Elion Ettevõtted AS -583,71
OÜ BDP Eesti -465,00
Saku Läte OÜ -100,00

Aruandvad isikud

Aruandvate isikute kulutused 25,02 krooni kompenseeritakse 2009.a algul

LISA 7. Lühiajalised eraldised ja tulevaste perioodide kulu

Valitsuse sihtfinantseerimine

Projektide teostumiseks laekunud ettemaksed 223 862 krooni, mille kulutused jäävad 2009 aastas.

Projekt „Külaseltsi mitu tegu“ summas 44 8851,51

Projekt „Kodukant õpib, võrgustik areneb“ KÜSK 178 976,21

Põhivara lühiajaline sihtfinantseerimine

53 521 krooni on järgmise perioodi põhivara amortisatsioon projekti finantseeringust 11 761 krooni ja riigieelarve investeringust 41 760 krooni.

LISA 8. Annetused ja toetused

Toetus Riigieelarvest kokku	1 333 700
Sh. tegevuse toetus	311 949,88
Tugikeskuste toetus	795 000
Projekt Külaseltsi mitu tegu	27 502
Projekt Õppiv Küla	120 448,12
Projekt Tegutsedes Targemaks	75 000
Projekt Kodukant õpib, võrgustik areneb KÜSK	3 800

Projektide toetused kokku

Euroopa Liidu sihtfinantseeringud	
sh Projekt Õppiv Küla 1.0101.06-0424	380 873,36
Projekt Täiskasvanute koolitus 1.1.0603.08-0002	97 103,69
Siseministeerium „Külavanemad kaardile!“	250 600
„Külavanemate suvekool“	239 250
Avatud Eesti Fond -	
VÜF „Külaseltsi mitu tegu“	202 484,49
VÜF „Tegutsedes targemaks“	325 510
BAPP „Koostöö projekt“	75 276,42
Kodanikuühiskonna Sihtkapital „Kodukant õpib, võrgustik areneb“	40 603,79
Omaavalitsuste toetus projektide kaasfinantseering	5 698,93

LISA 9. Tulu ettevõtlusest

Tulu ettevõtlusest 3 240 krooni

Tulu trükiste müügist 3 240 krooni –on müüdnud küla arengukava käsiraamatuid

LISA 10. Koolituskeskuse tulud

Valitsuse sihtfinantseerimine - 2008 a. lõppes Eesti Vabariigi Liidu poolt täiskasvanuhariduse koolituste sihtfinantseerimine. ÕPE projekti laekunud summa oli 85 610,15 krooni ja Koolituskeskus on vahendanud Vabatahtliku Kaija Kõiv vahendust, saadud toetussumma 4998,40 krooni

Koolituskeskus on korraldanud koolitusi üle –Eesti summas 425 204 krooni
õppereiside korraldus 185 880 krooni

LISA 11. Riigieelarve toetuse kulud

Riigieelarve kulud

Tegevuse toetus	1 137 493
Sh. Tugikeskuste toetus	795 000
Raamatupidamisteenus	23 988
Külakirja toimetamise teenus	42 000
IT teenus	10 600
Muud ühekordsed teenused	34 000
Tegevjuhi töötasu	99 012
Bürookulu	25 620
Posti- ja sidekulu	8 700
Trükised	49 382
Lähetuskulud	39 551
Seminarikulud	1 400
Põhivara kulum	8 240

Projektide otsekulud RE-st 204 448

<i>Projekti administratiivkulu</i>	<i>157 199</i>
Projektijuht	30 000
Raamatupidaja	11 000
Eksperditasud	8 200
Lähetus	2 400
Bürookulu	29 600
Töötasud	75 999
<i>Koolitus- ja seminarikulud</i>	<i>3 002</i>
<i>Trükised ja väljaanded</i>	<i>44 247</i>

LISA 12. Sihtotstarbelised kulud

<i>Projekti administratiivkulu</i>	<i>328 550</i>
Projektide meeskonnakulu	252 275
Bürookulu	76 275
<i>Seminari ja infopäeva kulud</i>	<i>799 925</i>
<i>PR ja projekti tutvustuskulud</i>	<i>53 184</i>
<i>Trükised ja väljaanded</i>	<i>116 809</i>

<i>Põhivahendi sihtfinantseerimine</i>	11 761
<i>Tööjõukulu projektist</i>	366 055

LISA 13. Tegevuskulud omavahenditest

Teenused	8 257
Bürookulu	3 470
Posti- ja sidekulud	1 235
Trükitud materjalid	21 756
Transport	10 066
Põhivara kulum	3 620
Seminarikulud	2 060
Esindus- ja vastuvõtukulud	1 368
Liikmemaksud ja osalustasud	2 200
Muud kulud	325

LISA 14. Koolituskeskuse kulud

<i>Üldkulud</i>	39 240
Koolituskeskuse juhataja teenus	18 000
Liikmemaksud ja osalustasud	1 300
Posti- ja sidekulu	1 018
Pangakulu	1 769
Majanduskulu	1 300
Õppevahendid	125
Bürookulu	3 902
Transpordikulu	2 591
Teenused	1 475
Muud kulud	7 760

<i>Koolituste otsesed kulud</i>	499 329
Lektoritasud	204 211
Koolituse tehniline teenindamine	8 430
Ruumi rent	15 020
Koolituse vastuvõtukulu	16 879
Koolituse transport	1 904
Reklaam	2 501
Teenused	43 482
Õppereiside kulud	181 628
Tööjõukulud	25 274

<i>ÕPE 1.0101-0215 projekti kulud</i>	85 610
Koolituse juhtimine	10 000
Lektoritasud	30 508
Tehniline teenindamine	6 821
Koolitusruumi rent	8 050
Vastuvõtukulu	18 653
Transport	3 580
Tööjõukulud	7 998

Liikumine Kodukant Tööjõukulu KOKKU	574 338
Palgakulu	430 953
Sotsiaalmaksud	143385

3. JUHATUSE LIIKMETE ALLKIRJAD

MTÜ Eesti Külaliikumine Kodukant 2008. majandusaasta aruandele (lk.1-33), mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamisaruandest kirjutavad alla Eesti Külaliikumine Kodukant juhatuse liikmed järgmises koosseisus:

Juhatuseliikmete allkirjad / kuupäev

Liina Saar, juhatuse esimees
Sirje Vinni, juhatuse liige
Eha Pehk, juhatuse liige
Mariina Laineste, juhatuse liige
Katrin Uudeküll, juhatuse liige
Deivi Sarapson, juhatuse liige
Marek Mekk, juhatuse liige